

« به نام خداوند جان و خرد »

اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ تهران

دبیرستان غیر دولتی پسرانه مطهری

نمره با عدد:

نمره با حروف:

مدت امتحان:

پایه: هفتم

آزمون درس: ادبیات فارسی

نام و نام خانوادگی:	نام کلاس: هفتم	تاریخ امتحان:
ردیف	شرح سوال	بارم
۱	۱- معنی هر یک از بیت ها و عبارت های زیر را به نثر ساده و روان بنویسید. الف) ای هست کن اساس هستی کوتاه ز دَرَت، دراز دستی ب) یاد دارم که در ایام طفولیت، متعبّد و شب خیز بودم.	
۱/۵	۲- معنای واژه های مشخص شده ی زیر را بنویسید. الف) باز هم در کلاس <u>غوغا</u> بود (.....) ب) به نشانهٔ احترام و <u>وداع</u> با من خم کرده بود(.....) پ) چرا <u>صَلاح</u> و پاکدامنی را نمی بینند؟ (.....) ت) آتش در همه <u>آفاق</u> زد(.....) ث) آسمان مثل یک <u>تبسم</u> شد(.....) ج) اسکندر در <u>آثنای</u> سفر به شهری رسید(.....)	
۰/۵	۳- در کدام گروه از واژگان نادرستی املایی وجود ندارد؟ الف) مصهف عزیز - طایفهٔ خفته ب) غرور و خشنودی - سبزه های معصوم ج) به هیچ وجه - میلیون ها جوان د) خوشگزرانی - تأمل و تفکر	
۰/۵	۴- کدام یک از گزینه های زیر <u>نادرست</u> است؟ الف) تاریخ مغول: عباس اقبال آشتیانی ب) کلاغ ها: نادر ابراهیمی ج) تنفس صبح: قیصر امین پور د) بستان العارفین: بایزید بسطامی	
۱/۵	۵- نوع رابطهٔ کلماتی زیر را بنویسید. (متضاد، مترادف، هم خانواده) الف) سعید/ مسعود(.....) ب) تأمل/ تفکر(.....) ج) وابستگی/ استقلال(.....)	
۰/۵	۶- به ویژگی های مشترک بین «مشبه» و «مشبه به»..... گفته می شود.	
۱	۷- منظور از عبارت «آینده با حرف ساخته نمی شود» چیست؟	
۱	۸- نوع ترکیب را در عبارت های زیر تشخیص دهید؟ (ترکیب اضافی/ ترکیب وصفی/ اضافهٔ تشبیهی) <u>دعای مادرم در حق من مستجاب شد.</u> حالا دیگر قلبم مثل یک شهر بزرگ شده بود. باز چشم جوانه ای وا شد. چنان خواب غفلت برده اند که گویی نخفته اند.	
۰/۵	۹- بیت زیر چند جمله است؟ « همه عالم، تن است و ایران، دل نیست گوینده زین قیاس، خجل » الف) سه جمله ب) دو جمله ج) یک جمله د) چهار جمله	

ردیف	شرح سوال	بارم
	۱۰- نوع جمله های زیر را از لحاظ پیام و محتوا، مشخص کنید. الف) حالی خوش باش و عمر بر باد مکن(.....) ب) فرصت ها مثل گذشتن ابرها می گذرند(.....) ج) چرا زندگی مردمش چنین کوتاه است(.....) د) کاش به آرزوی خود برسید(.....)	۱
	۱۱- نقش دستوری کلماتی که زیر آنها خط کشیده شده است را بنویسید. «نگشت آسایشم یک لحظه دمساز // گهی از گریه ترسیدم گه از باز» آسایشم(.....) دمساز(.....) گریه(.....) ترسیدم(.....)	۱
	۱۲- در عبارت ها و ابیات زیر، کدام آرایه به کار رفته است؟(تشبیه/ تشخیص/ مراعات نظیر/ تکرار) الف) کبوتر بچه ای با شوق پرواز // به جرئت کرد روزی بال و پر باز(.....) ب) روشن و گرم و زندگی پرداز // آسمان مثل یک تبسم شد(.....) ج) دلم می خواهد تمام تمام این قلب کوچولوی کوچولو را بدهم(.....) د) آب، زلال و نیرومند با گام های استوار، شتابان می رفت(.....)	۲
	۱۳- با کلمات زیر، جملات خواسته شده را بنویسید. مادر(جمله ای که آرایه تشبیه داشته باشد)..... باران(جمله ای که آرایه تشخیص داشته باشد).....	۱
	۱۴- شعر حفظی: ابیات زیر را کامل کنید. الف) ای هست کن اساس هستی ب) متصل گردان به دریا های خویش	۲

«جواب سؤالات»

جواب سؤالات:

سؤال (۱):

الف) ای به وجود آورنده پایه های جهان هستی، در درگاه تو به کسی ظلم و ستم نمی شود.
ب) به یاد می آید که در زمان کودکی، عبادت کننده بودم در حالیکه شب تا صبح به عبادت مشغول بودم.

سؤال (۲):

الف) آشوب، فریاد
ب) خداحافظی
پ) درستی، مصلحت
ت) جمع افق، کرانه های آسمان
ث) لبخند
ج) میانه ها، در بین

سؤال (۳):

گزینه «ب» صحیح است
گزینه الف، مصحف صحیح کلمه است.
گزینه ج، به هیچ وجه صحیح کلمه است.
گزینه د، خوشگذرانی صحیح کلمه است.

سؤال (۴):

گزینه «د» نویسنده کتاب بستان العارفین، ناشناس است.

سؤال (۵):

الف) سعید/ مسعود: هم خانواده ب) تأمل/ تفکر: مترادف ج) وابستگی/ استقلال: متضاد

سؤال (۶):

به ویژگی های مشترک بین «مشبه» و «مشبه به»، (وجه شبه) گفته می شود.

سؤال (۷):

منظور این است که فقط حرف زدن کافی نیست؛ بلکه برای رسیدن به هدف باید عمل کرد و تلاش و پشتکار داشت.

سؤال (۸):

دعای مادر: ترکیب اضافی/ شهر بزرگ: ترکیب وصفی/ چشم جوانه: ترکیب اضافی/ خواب غفلت: اضافه تشبیهی

سؤال (۹):

گزینه «الف» همه عالم تن است (۱)/ ایران، دل است (۲)/ گوینده از این قیاس خجل نیست (۳)

سؤال (۱۰):

الف) امری ب) خبری ج) پرسشی د) عاطفی

سؤال (۱۱):

آسایشم: نهاد/ دمساز: مسند/ گریه: متمم/ ترسیدم: فعل غیراسنادی

سؤال (۱۲):

الف) کیوتر، پرواز، بال و پر: مراعات نظیر
ب) تشبیه/ آسمان: مشبه/ تبسم: مشبه به/ مثل: ادات تشبیه/ روشن و گرم و زندگی پرداز: وجه شبه
ج) تکرار/ تمام تمام، کوچولوی کوچولو

د) تشخیص/ گام استوار و رفتن به آب نسبت داده شده است.

سؤال (۱۳):

مادر: مادر چون اقیانوسی بی کران، پهناور و بزرگ است.

باران: باران با صدای خود به من سلام می کرد.

سؤال (۱۴):

الف) کوته ز درت دراز دستی

ب) قطره دانش که بخشیدی ز پیش

پدراهم و مان باشید - درختان